

ret : Propter pericula quæ vobis imminet, iterum inculco et obsecro, perseverate in eo quod unctio prima Spiritûs sancti vos per apostolos docuit : vel, in eo, Christo, tanquam membra in corpore, ut Cajetano, Hesselio, Carthusiano, et aliis placet. Ut cum apparuerit, Christus vivorum et mortuorum iudex, de quo vers. præced. facta mentio, cum dixit : *Sed sicut unctio ejus, etc.* Apparitio verò Christi famosè significat illam quæ toti mundo in fine sæculi iudex apparebit. HÆREASIS FIDUCIAM, confidentiam et libertatem, ut vox Græca sonat; sicut habet ille qui liberè et intrepidè coram iudice stat et loquitur; ET NOS CONFUNDAMUR, pudore afficiamur, AB EO, Christo, qui æternâ confusione et damnatione eos confundet qui à susceptâ fidei doctrinâ per apostasiam defeecerunt, et etiam illos verbi predicatorum qui non diligenter et assidè rigando quod plantatum fuerat, causa fuerunt cur aliqui à fide defeecerint. Ideò enim S. Joannes videtur subito à secundâ personâ ad primam transivisse : *Manete ut habeamus, etc.* : nam perseverantia discipulorum signum est magistris suos officio rectè functos fuisse. IN ADVENTU EJUS, ad iudicium universale.

VERS. 29. — SI SCITIS, sicut reverè per fidem certò scitis, QUONIAM JUSTUS EST, quòd Christus sit naturâ suâ justus; est enim homo DEUS, cujus proinde justissima et rectissima sunt voluntas et opera. SCRIBITE, certò hoc etiam, QUONIAM ET OMNIS QUI FACIT JUSTITIAM; quod etiam quicumque operatur justa et recta opera; adeoque justitiam operum justus et iustus Christo similis est. *Facere justitiam*, tam in veteri quam novo Testamento passim significat opera justa sive

CAPUT III.

1. Videte qualem charitatem dedit nobis Pater, ut filii Dei nominemur et simus. Propter hoc mundus non novit nos, quia non novit eum.
2. Charissimi, nunc filii Dei sumus; et nondum apparuit quid erimus. Scimus quoniam cum apparuerit, similes ei erimus; quoniam videbimus eum sicuti est.
3. Et omnis qui habet hanc spem in eo, sanctificat se, sicut et ille sanctus est.
4. Omnis qui facit peccatum, et iniquitatem facit; et peccatum est iniquitas.
5. Et scitis quia ille apparuit ut peccata nostra tolleret; et peccatum in eo non est.
6. Omnis qui in eo manet, non peccat; et omnis qui peccat, non vidit eum, nec cognovit eum.
7. Filii, nemo vos seducat. Qui facit justitiam, justus est; sicut et ille justus est.
8. Qui facit peccatum, ex diabolo est, quoniam ab initio diabolus peccat. In hoc apparuit filius Dei, ut dissolvat opera diaboli.
9. Omnis qui natus est ex Deo, peccatum non facit; quoniam semen ipsius in eo manet, et non potest peccare, quoniam ex Deo natus est.
10. In hoc manifesti sunt filii Dei, et filii diaboli.

bona exercere, psal. 14, v. 2, et in toto Psalterio sapissimè; ad Rom. 9, v. 50; 1 Joan. 5, v. 7, etc. Ex ipso NATUS EST, sicut ex operibus istis justitiæ quæ facit colligitur; nativitas enim ista est per gratiam Dei, quæ operum justitiæ est radix; sicut enim filii naturaliæ solent moribus exprimere patrem ex quo naturaliter nati sunt, ita filii Dei qui ex Christo sunt renati per gratiam quæ divinæ ejus naturæ consortes efficiuntur, 2 Pet. 1, v. 4, justis operibus suum imitantur et representant patrem; ita enim justa opera ex semine divinæ gratiæ oriuntur, veluti complexio et mores filii naturalis ex parentis semine originem ducunt. Sicuti tamen aliqua sunt perfecti, alia imperfecti justitiæ opera, ita duplex est ex Christo nativitas : nam perfectè et per gratiam habituale in Christo renati opera perfectè justitiæ et vitæ æternæ ex condigno meritoria operantur; imperfectè autem et solum per gratiam actualem renati, quos solum movet, nondum propriè inhabitat Spiritus sanctus, imperfectè etiam justitiam faciunt, solumque ex charitate imperfectè, quâ Deo quidem afficiuntur, sed non Deum super omnia amant, operantur. Præcipuus autem S. Joannis scopus esse videtur, ut notat Catharinus, ostendere omnem justitiam et rectitudinem operum ex Christi gratiâ profluere, ut Christo et Deo in omni opere bono gratias agamus, tanquam omnis justitiæ fontis, ne similes simus Pharisæo, Luc. 18, v. 11, qui quidem Deo gratias agebat, sed gratiæ originem non recognoscebat : verè tamen justitiæ lex et æquitas postulata ut unde flumina exeunt, illic revertantur, ut demò fluant, adeoque omni habenti detur et abundet, Luc. 19, v. 26.

CHAPITRE III.

1. Considérez quel amour le Père nous a témoigné, de vouloir que nous soyons appelés, et que nous soyons en effet enfants de Dieu. C'est pour cela que le monde ne nous connaît pas, parce qu'il ne connaît pas Dieu.
2. Mes bien-aimés, nous sommes déjà enfants de Dieu; mais ce que nous serons un jour ne paraît pas encore. Nous savons que lorsque Jésus-Christ se montrera dans sa gloire nous serons semblables à lui, parce que nous le verrons tel qu'il est.
3. Et quiconque a cette espérance en lui se sanctifie, comme il est saint lui-même.
4. Tout homme qui commet un péché fait une iniquité; car le péché est une iniquité.
5. Vous savez qu'il s'est rendu visible pour se charger de nos péchés, et qu'il n'y a point de péché en lui.
6. Quiconque demeure en lui ne péche point; et quiconque péche ne l'a point vu, et ne l'a point connu.
7. Mes petits enfants, que personne ne vous séduise. Celui qui fait les œuvres de justice, c'est lui seul qui est juste comme Jésus-Christ est juste.
8. Celui qui commet le péché est enfant du diable, parce que le diable péche dès le commencement; et c'est pour détruire les œuvres du diable que le Fils de Dieu est venu au monde.
9. Quiconque est né de Dieu ne commet point de péché, parce que la semence de Dieu demeure en lui; et il ne peut pécher, parce qu'il est né de Dieu.
10. C'est en cela que l'on connaît ceux qui sont enfants de Dieu, et ceux qui sont enfants du diable. Tout homme qui ne fait point les œuvres de justice,

Omnis qui non est justus, non est ex Deo, et qui non diligit fratrem suum;

11. Quoniam hæc est annuntiatio, quam audistis ab initio, ut diligatis alterutrum;
12. Non sicut Cain, qui ex maligno erat, et occidit fratrem suum. Et propter quid occidit eum? Quoniam opera ejus maligna erant; fratris autem ejus justa.
13. Nolite mirari, fratres, si odit vos mundus.
14. Nos scimus quoniam transiit sumus de morte ad vitam, quoniam diligimus fratres. Qui non diligit, manet in morte.
15. Omnis qui odit fratrem suum homicida est. Et scitis quoniam omnis homicida non habet vitam æternam in semetipso manentem.
16. In hoc cognovimus charitatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit; et nos debemus pro fratribus animas ponere.
17. Qui habuerit substantiam hujus mundi, et viderit fratrem suum necessitatem habere, et clauserit viscera sua ab eo: quomodo charitas Dei manet in eo?
18. Filii mei, non diligamus verbo, neque lingua, sed opere et veritate.
19. In hoc cognoscimus quoniam ex veritate sumus; et in conspectu ejus suadebimus corda nostra.
20. Quoniam si reprehenderit nos cor nostrum, major est Deus corde nostro, et novit omnia.
21. Charissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum;
22. Et quidquid petierimus, accipiemus ab eo; quoniam mandata ejus custodimus, et ea quæ sunt placita coram eo facimus.
23. Et hoc est mandatum ejus, ut credamus in nomine Filii ejus Jesu Christi, et diligamus alterutrum sicut dedit mandatum nobis.
24. Et qui servat mandata ejus, in illo manet, et ipsi in eo; et in hoc scimus quoniam manet in nobis, de spiritu quem dedit nobis.

COMMENTARIA.

VERS. 1. — VIDETE, considerate et admiramini, qualem charitatem, quam excellentem et stupendum amorem, DEDIT NOBIS PATER, impertit nobis, sive erga nos Christianos exhibuit Deus Pater, id est, quomodo nos amavit; *charitas enim hoc loco melius increata quam creata intelligitur*; licet ex istâ charitate creata Dei profluit charitas creata, quam Spiritus sanctus diffundit in cordibus nostris. Dicitur verò Deus dare non solum dona sua creata, sed etiam ipsam incretam charitatem, seu amorem ex quo illa profluunt; primum enim quod damus ei cui volumus bonum est ipse amor, quo volumus ei bonum, ait S. Thomas, 1 part., quæst. 58, art. 2: unde, quia Spiritus S. procedit ut amor, procedit in ratione primi domini, inquit idem; idèquè vocatur donum Dei altissimi. Urget hic Catharinus verbum *videte*, et inde conatur confirmare suam opinionem quâ docet hominem justum certò et experimentaliter per effectus scire et videre charitatem et justitiam quam in se habet. Sed

S. S. XXV.

n'est point enfant de Dieu, non plus que celui qui n'aime point son frère.

11. Car ce qui vous a été annoncé, et que vous avez entendu dès le commencement, est que vous vous aimez les uns les autres :
12. Ne faisant pas comme Cain, qui était enfant du malin esprit, et qui tua son frère. Et pourquoi le tua-t-il ? Parce que ses actions étaient mauvaises, et que celles de son frère étaient justes.
13. Ne vous étonnez pas, mes frères, si le monde vous hait.
14. Nous reconnaissons, à l'amour que nous avons pour nos frères, que nous sommes passés de la mort à la vie. Celui qui n'aime point son frère demeure dans la mort.
15. Tout homme qui hait son frère est homicide. Or, vous savez que nul homicide n'a la vie éternelle résidente en lui.
16. Nous avons reconnu l'amour de Dieu envers nous, en ce qu'il a donné sa vie pour nous; nous devons aussi donner notre vie pour nos frères.
17. Si donc quelqu'un a des biens de ce monde, et que, voyant son frère en nécessité, il lui ferme son cœur, comment l'amour de Dieu demeurerait-il en lui ?
18. Mes petits enfants, n'aimons pas de parole et de la langue, mais par œuvres et en vérité.
19. C'est par là que nous connaissons que nous sommes enfants de la vérité, et que nous en persuaderons notre cœur en la présence de Dieu.
20. Si notre cœur nous condamne, que ne fera point Dieu, qui est plus grand que notre cœur, et qui connaît toutes choses ?
21. Mes bien-aimés, si notre cœur ne nous condamne point, nous avons l'assurance devant Dieu;
22. Et quoi que ce soit que nous lui demandions, nous le recevrons de lui; parce que nous gardons ses commandements, et que nous faisons ce qui lui est agréable.
23. Et le commandement qu'il nous a fait est de croire au nom de son Fils Jésus-Christ, et de nous aimer les uns les autres, comme il nous l'a commandé.
24. Or, celui qui garde les commandements de Dieu demeure en Dieu, et Dieu en lui; et c'est par l'esprit qu'il nous a donné que nous connaissons qu'il demeure en nous.

(Vingt-neuf.)

Dei, coheredes Christi, ac divinae ejus naturae consortes, 2 Pet. 1, v. 4. Particula *et simus* abest à Graeco, sed in verbo *nominum* inclusa erat; apud Hebraeos enim *nominari* vel *tocari* saepe usurpatur pro esse suo existere, quia quando res aliqua incipit existere, simul etiam nomen suum accipit; unde quod dicitur Matth. 21, v. 15: *Domus mea domus orationis vocabitur*, Luc. 19, v. 46, exponitur: *Domus mea, domus orationis est*. PROPTER hoc, ideo autem, *mundus non novit nos*; amatores hujus mundi non cognoscunt nec aestimant nostram istam dignitatem, quae inter filios Dei ascripti sumus. Dilectores mundi, inquit Augustinus, dicuntur mundus, quomodo inhabitatores vocatur domus; per dilectionem enim mundum inhabitant, eique adhaerent. *Quia non novit eum, quia Deum Patrem nostrum neque intellectum neque affectu novit: Tenebris obscuratum habens intellectum, alienatus à vita Dei per ignorantiam*, ad Ephes. 4, v. 18: unde quia mundus ignorat consilium Dei, credere non potest quod homines tam viles et in mundo despecti sint filii Dei, et in aeternum cum Patre suo regnaturi; unde postea et sero amatores mundi lamentabuntur, quod in personâ eorum narrat Sapiens: *Nos insensati vitam illorum aestimabamus insaniam, ecce quomodo computrisi sunt inter filios Dei*, etc., Sapiens. 5, v. 4.

VERS. 2. — *CHARISSIMI NUNC FILII DEI SUMUS*, etiam in hac vita mortali: licet tot persecutionibus et tribulationibus afflicti, tamen filii Dei per gratiam adoptionis sumus, et ad aeternam Patris nostri hereditatem aliquando pertingemus. Electi non solum tunc vocatur filii Dei postquam Christi fidem et gratiam adoptionis reipsa susceperunt, sed etiam quando adhuc in suâ infidelitate et peccato manent, ut S. Augustinus, cap. 9, de Correctione, probat ex illo Joannis: *Jesus mortuus erat pro gente, nec tantum pro gente, sed ut filios Dei qui erant dispersi congregaret in unum*, Joan. 11, v. 52. Haec enim erant gentes, qui credendo futuri erant filii Dei, ait Augustinus, per Evangelii praedicationem; et tamen antequam esset factum, iam filii Dei erant, in memoriali Patris sui inconcussa stabilitate conscripti: unde *filii Dei secundum phrasim Scripturae solum proprie sunt illi quos Christus oves suas vocat*, etiam nondum sint in Ecclesiae ovili: *Animam meam pono pro ovibus meis, et alias oves habeo quae non sunt ex hoc ovili*, Joan. 10, v. 16, pro quibus etiam orat: *Non pro eis, discipulis meis, rogo tantum, sed etiam pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me*, Joan. 17, v. 20. Et nonnumquam; quomodo hoc corpore mortali adhuc induti sumus, nondum experientia notum est: *Nec enim oculus vidit, nec auris audivit, etc.*, 1 ad Cor. 2, v. 9; et: *Vita nostra abscondita est cum Christo in Deo*, ad Colos. 3, v. 3; *omnes erimus, quales et quam gloriosi in anima et corpore post resurrectionem futuri sumus*. SCIENTES, per fidem autem certo cognoscimus, QUONIAM CUM APPARUIT, id quod erimus, sive status ille gloriosus filiorum Dei: aut certe, ut alii malant, quod quando Christus in fine saeculi iudex in nubibus apparuerit, SIMILES EI ERIMUS, perfecti in corpore et

anima similes Christo Deo et Patri nostro erimus, licet minime aequales: *Nunc vero ei similes tantum esse copiosius primitias habentes spiritibus, adhuc dissimiles per reliquias vetustatis*, ait Augustinus, lib. 2, cap. 8, de peccatorum Meritis. In resurrectione autem totum in adoptionem transit; tunc enim cessabit omnis concupiscentia carnis adversus spiritum, mortalitas corporis absorbebitur à vita et totum corpus gloriosum ac animae suae beate simillimum erit. QUONIAM VIDERIMUS EUM, quia Christum secundum utramque naturam vidimus, scilicet est, facie ad faciem, non per speculum et in anigmatate, quemadmodum jam eum videmus per fidem; unde *videre sicuti est non tantum significat videre, seu cognoscere veram cognitionem (quomodo etiam per fidem videtur et cognoscitur Deus), sed videre immediate in se tanquam proximo objecto, non in aliqua creatura eum representante*. Unde particula *sicuti est* excludit omnem visionem modificatam per aliquid representans, inquit Cajetanus; tali enim modificata visione non facies Dei, et sicuti in se est, sed posteriora, sive terga ejus videntur, Exod. 33, v. ult. Reddit rationem quare tunc Christo perfecte secundum animam et corpus glorioso similes erimus, quia in ista imagine, quae simplex ei erimus, tunc plena similitudo fiet, quando ejus plenam perciperimus visionem, ait S. Augustinus, lib. 15, cap. 16, de Trinit.; à gloria enim animae, quae in clarâ Dei visione consistit, gloria in corpus redundabit: hoc est, impossibilitas, claritas, subtilitas, agilitas, quas dotis corporis gloriosius vocare solemus. Cum ergo S. Joannes dicit: *Erimus et videbimus*, non loquitur de animabus beatorum à corpore separatis, sed de hominibus corpore et anima constantibus; sicuti constat Christus, cui similes nos futuros dicit: unde malè hinc colligunt Calvinistae animas beatorum ante resurrectionem non visuras Deum. Animae tamen istae sunt etiam Christo secundum naturam divinam considerato similes per lumen gloriae quo ad divinam ejus naturam participationem et ordinem quandam divinam evolvuntur, cui connaturalis est videre Deum sicuti est, ut Cajetanus hic et S. Thomas, 1 part., quest. 12, art. 2, docent.

VERS. 3. — *ET OMNIS QUI HABET HANC SPES*, aliquando participandi similitudinem illam cum Christo, et videndi eum sicuti est; IN EO, per eum, sive per ejus gratiam, SANCTIFICAT SE, studet sanctitati et puritati cordis, cum sciat solos mundos corde posse videre Deum; alias enim spes ejus non esset spes, sed praesumptio, si speraret se impuro corde posse videre eum. Graece, *purificat se*, vel, ut S. Augustinus legit, *Custodit se*. Purum et castum, ac immaculatum à seculi contagio se servando: in qua puritate vera sanctitas consistit. Notat autem S. Augustinus istâ phrasî *sanctificat se*, indicari quod sub motu gratiae Dei maneat libertas nostri arbitrii, quia licet Deus nos sanctificet, non tamen sanctificat volentes: unde qui agis tibi aliquid voluntate, ideo, inquit, et tibi aliquid tribuunt est. Non tamen sanctificas te de te, sed de illo qui venit ut habitet in te. Quae doctrina

est contra sectarios, qui volunt liberum arbitrium agitantia à gratia, non simul etiam coegere, sed habere se mere passivâ, quibus Trid. sess. 6, c. 5, can. 4, anathema dicit. Recentiores vero Calvinistae, propius ad veritatem accedentes, dicunt liberum arbitrium aliquid quidem agere, sed irresistibili, ut ipsi loquuntur, impetu à gratiâ ad agendum abripi; quo loquendi modo videtur fatalem quandam raptum, quo arbitrii libertas evertatur, significare: alias enim non errant si non amplius velint quam S. Augustinus, cap. 12, de Correctione, ubi ait subventum esse infirmitati voluntatis humane ut à divinâ gratiâ inclinabiliter et insuperabiliter ageretur. Sicut et ille SANCTUS EST, sicuti Christus, cui per beatificam visionem et virtutum supernaturalium splendorem assimilabimur, in utraque naturâ perfecte sanctus est. Non dicit: *Sicut ille sanctificat se*, quia Christus nescimus in naturâ humanae gratiâ profecti, sed à primo conceptionis momento in eâ perfectus et consummatus fuit. Particula *sicuti* similitudinem quandam inaequalem, non aequalitatem significat; veluti dicere solemus, inquit S. Augustinus, parvam basilicam esse similem basilicae majori, ad cujus proportionem aedificata est, etiam si a centum cubitis longitudinis, altera solum triginta habeat.

VERS. 4. — *OMNIS QUI FACIT PECCATUM*, qui committit quodecumque peccatum, etiam ex ignorantia vel infirmitate, non solum ex malitiâ et expresso contemptu legis. Postquam excellentiam filiorum Dei explicuit, et ad eam obtinendam spe ipsos erexit, nunc à contrario ostendit peccati gravitatem, quo filii diaboli efficiuntur. ET INQUITATEM FACIT, etiam praevaricationem committit, violatque aequitatem divinae legis. Peccare proprie est delicere à bono, et aberrare à scopo, ait Oecumenius; quod verbum Hebraicum *NC77 chata* etiam significat; unde formaliter peccatum distinguitur ab iniquitate, quae proprie est praevaricationem et transgressio alicujus legis. ET PECCATUM EST INIQUITAS, quia omne peccatum est quaedam iniquitas contraria aequitati et rectitudini divinae legis, cujus omnia mandata sunt aequitas; nam aequitas latine aequalitatem sive aequalitatem significat, qualis est in rectitudine mensurae ad quam caetera dirigi debent; lex autem rectitudinem actionum nostrarum mensurat; ideoque aequitatem habet, quam violat iniquitas quando transgreditur legem. Hinc *iniquitas* Graece vocatur *anomía*, quae vox proprie significat praevaricationem, sive transgressionem legis, quâ actio distorta et à rectitudine legis dissentiens efficitur. Particula et more Hebraeo causaliter accipitur pro *quia*; causam enim reddit quare omnis qui facit peccatum etiam iniquitatem faciat; omnes enim qui peccant, inquit Beda, praevaricationis rei sunt, hoc est, non solum illi qui data sibi scripte legis scita contemnant, sed etiam illi qui innocentiam legis naturalis, quam in protoplasmo omnes accepimus, sive infirmitate, sive negligentia, sive etiam ignorantia corrumpunt. Gravior tamen est iniquitas quando ex scientiâ transgredimur legem: unde Paulus ait concupiscentiam, sive

peccatum, *factum esse supra modum peccans per mandatum*, ad Rom. 7, v. 15. Sumitur autem iniquitas tam pro reatu, seu formali peccato, quod deletur in baptismo, quam pro materiali, seu concupiscentiâ, quâ caro adversus spiritum etiam in renatis et justificatis concupiscit; quia iniquum est ut caro adversus spiritum concupiscat, ut ait S. August., l. 2, cap. 5, contra Julianum; unde concupiscentiâ renatorum magis proprie dicitur iniquitas quam dicatur peccatum.

VERS. 5. — *ET SCITIS*, pro scientiam fidei, quia ille APPARUIT, quod Christus eo fine in carne visibilis apparuerit, et Verbum caro factum sit; UT PECCATA NOSTRA TOLLERET, id est, auferret culpas peccatorum et poenas, dimittendo peccata quae facta sunt, adiuvando ne fiant, et perducendo ad vitam ubi fieri omnino non possunt, ait Beda. Alii, *tolleret*, exponunt, *portaret*, hoc sensu: Ut peccatorum nostrorum poenas humeris suis quodammodo portaret, et cruci affligeret, Patremque pro nobis satisfaciendo reconciliaret; *Ipsae enim peccata nostra portavit in corpore suo super lignum*, 1 Petri 2, vers. 24. Peccatorum autem poenas saepe peccata vocantur per metonymiam: et sanè verbum Latinum *tollere*, et Graecum ei respondens aequivalet duobus verbis Hebraeis *NC77 nasa*, id est, *auferre*, et *NC77 sabal*, id est, *portare* seu *bajulare*, quorum utroque in eodem versu usus est Isaías: *Vere lignos nostros ipse tulit*, seu abstulit, et dolores nostros ipse portavit, Isaías 53, vers. 4; sed *tollere* hoc loco melius exponi videtur per *auferre* quam per *portare*, quia infra, vers. 8, tollere peccata explicat per dissolvere opera diaboli. ET PECCATUM IN EO NON EST, et solus non est ulli peccato obnoxius, quia Christus sic est homo ut etiam sit Deus, cujus sanctitati repugnat quodcumque peccatum tam originale quam attuale in eodem supposito admittere; unde solus idoneus fuit qui peccata nostra tollerent, et Patri suo pro peccatis aliorum, et ad aequalitatem, et ex iustitiâ satisficeret. Hinc Beda et Oecumenius non malè particulam et more Hebraeorum pro *quia* accipiunt, ut significetur causa quare Christus peccata nostra tollere fecerit idoneus, quia scilicet nulli peccato fuit obnoxius.

VERS. 6. — *OMNIS QUI IN EO MANET*, qui in Christi corpore per charitatem et tantquam capiti conglutatus adhaeret, et capitis influentibus ab eo accipit, non peccat, nempe per gratiam et charitatem, quâ in eo manet; *charitus enim non agit perperam*, inquit Augustinus, *nec cogitat malum*, 1 ad Corinth. 13, v. 4. Nilii ergo refert quod justus in Christo manentes venialiter interdum peccent; *Si dixerimus quoniam peccatum non habemus*, etc. 1 Joan. 1, vers. 8, non enim peccant per charitatem, nec quatenus Christi membra sunt recipientia ab eo capitis influxum. Probat enim S. Joannes, ut notat Hugo, peccatum in Christis non esse, quia nequidem membra infra ipsam tantquam caput peccare possunt, quomodiù ex influentiâ capitis operantur. Ita hunc locum, quem appellat difficilem, interpretatur S. Augustinus, sequiturque S. Thomas, 2-2, quest. 24, art. 11, ad primum. S. Hieronymus

tamen, lib. 2, cap. 1, contra Jovinianum, quem Carthusianus, Hesselius, Estius et alii sequuntur, exponit: *Non peccat*, nempe graviter et mortaliter, quādiū in Christo manet; nam per peccatum mortale non manet, sed excidit ex Christo, et ex membro vivo fit membrum mortuum; quæ interpretatio est satis facilis. Sed cum S. Augustinus *peccare* potest hic accipi generaliter, ut loco citato I Joan. 1, vers. 8, et quidem probabilius, ut infra, vers. 9, patebit. Er omnis qui peccat, quocumque peccato, et præsertim mortali juxta S. Hieronymi interpretationem; nam peccatum mortale sæpè dicitur absolute peccatum per antonomasiam; non vidit eum; gerit se perinde quasi nunquam per fidem vidisset quàm suavis sit Dominus, cum careat visione ejus practicâ, quâ fides dicit Deum in omni opere diligendum, et in eo delectandum esse; unde ne putaretur dicere quod omnis peccans sit infidelis, addit: *Nec cognovit eum*, cognitione practicâ et effectivâ, cujus lumen non suspenditur in intellectu, sed descendit et accendit amore voluntatem; unde licet peccans possit habere speculativam et superficiale, ut loquitur Didymus, Dei cognitionem, habet tamen ignorantiam practicam, et perinde se gerit ac si non cognosceret, cum scientiâ suâ non utatur; qui autem in Christo manent, et secundum statum sui conditionem operantur, Deum in hæc vitâ per fidem videre et cogitare delectantur, inquit Beda, donec ad ipsam speciem aperte visionis in futuro perveniant. Hanc tamen visionem et cognitionem Catharinus explicat de visione quâdam peculiari, quam in hæc vitâ mortali non habent illi qui in communi sorte gratiæ vivunt, sed illi solum qui sunt in gratiâ confirmati; qui enim illam Dei visionem habent, inquit, non possunt ab eo excidere. Verum multi altissimam Dei contemplationem aliquando adepti sunt, interdum etiam graviter labuntur, nec illa contemplatio hominem impeccabilem reddit, ut qui stat, videat ne cadat.

VERS. 7. — *FILII, NEMO VOS SEDUCAT*, à viâ veritatis in errorem abducat, quod facere nitebantur Simoniani et Nicolaitæ, qui bonorum operum necessitatem negabant, et solâ fide, sicut heretici nostri temporis, hominem coram Deo justificari volebant, putantes per viam carnalium voluptatum latam et lætam perducere homines ad cælum. *QUI FACIT JUSTITIAM*, opera justitiæ; S. Joannes enim opera justitiæ vocat justitiâ, sicut Psalmista facere virtutem posuit pro facere opus virtutis: *In Deo faciunt virtutem*, psalm. 59, et *facere veritatem*, Joan. 3, vers. 21, est facere opera veritatis, ut notat S. Fulgentius, lib. 1, cap. 9, ad Monimum. Opera autem justitiæ sunt quæ per justitiâ, vel inchoatam, vel perfectam, Deus inspirat et operatur in nobis, ut ibidem ex doctrinâ magistri sui Augustini docet Fulgentius. *JUSTUS EST*, justitiâ perfectâ, si cum gratiâ actuali conjuncta sit gratiâ habitualis eum sanctificans; vel justitiâ imperfectâ justus est, si gratiâ actualis bonorum operum inspiratrix sit avulsâ à justitiâ habituali, ut in catechismo peccatore, et qualem justitiâ solum im-

perfectam multi fuisse credunt in Cornelio antequàm ei apparuisset angelus, qui dixit orationes et elemosinas ejus ascendisse ad Deum, act. 10, v. 4. *SICUT ILLE* (Christus) *JUSTUS EST*; vocabulum *sicut* iterum significat similitudinem cum Christo capite tertium, non æqualitatem. Similitudo in eo consistit quod sicut Christus homo justus est vera justitiâ, quæ in opera bona influit, ita justitiâ nostra, sive perfecta, sive imperfecta, non est otiosa, sed in opera bona se exerit. Ideoque Simoniani et Nicolaitæ, qui frena libidini laxant, nec bonis operibus incumbunt, non sunt verè justî, nequidem justitiâ imperfectâ, quæ bonorum operum est inspiratrix; justitiâ autem ista non est aliud quàm charitas perfecta, vel imperfecta, quæ per Spiritum sanctum diffunditur in cordibus nostris.

VERS. 8. — *QUI FACIT PECCATUM*, quatenus illud facit, *EX DIABOLO EST*, ex Luciferò demonum principe, tanquàm ex patre non substantiæ peccatoris, sed ipsius peccati; quod diabolo illud operante in filiis diffidentia; ad Ephes. 2, vers. 2, et per concupiscentias pravas inspirante, homo perficit consensu voluntatis; aut si fortè diabolo absente homo per concupiscentiam illectus peccat, tamen turpis iste fœtus tribuitur diabolo tanquàm patri, quia suggestione ejus peccatum primi hominis perpetratum est, ex quo deinde nata concupiscentia, ex quâ antiquâ immunditiæ stirpe à diabolo plantatâ peccatorum nostrorum fructus nascitur, ut loquitur S. Augustinus, lib. 1, cap. 25, de Nuptiis. Sicut ergo Christus per gratiæ inspirationem est bonorum desideriorum parens, ita diabolus per concupiscentiæ suggestionem est malorum pater; unde Christus ad Phariseos: *Vos ex patre diabolo estis, et desideria patris vestri facere vultis*, Joan. 8, vers. 44. *QUONIAM INITIO*, conditi mundi; fuit enim brevissimum tempus inter diaboli creationem et lapsum. Primo tamen creationis suæ instanti mortaliter peccare non potuit, ut docet S. Thomas, quia in gratiâ habituali creatus fuit. *DIABOLUS PECCAT*; nunquàm enim aut presentium peccatorum enormitate, aut futurarum metu peccare desinit, inquit Beda; peccat autem suo et aliorum peccato quos peccare facit, ita ut verbum *peccat* per *hæc* et *hiphil* exponatur, ut loquuntur Hebræi; probat enim peccatores esse ex diabolo, quia ab initio mundi non tantum ipse peccat, sed alios tam angelos quàm homines peccare facit; adeoque est primus auctor et fons unde peccatum in ceteras creaturas rationales fluxit. Simili phrasi dicit S. Paulus Spiritum sanctum postulare pro nobis gemitibus inenarrabilibus, ad Rom. 8, v. 26, quia postulare nos facit. Ceteris autem angelis ad laudem Creatoris gloriam suæ conditionis referentibus, mox ut ipse diabolus altitudinem suæ claritatis aspexit, inquit Beda, contra conditorem intumuit, perque eam superbiam de archangelo in diabolum et draconem est versus; qui deinde exemplo et sollicitatione suâ tertiam partem stellarum, id est, angelorum, tanquàm cauda, post se in terram traxit, Apoc. 12, vers. 4, deinde felicitatem suam homini invidens assumpto

corpore serpentis, eum in peccatum illud magnum pertraxit, et ipse se et totum humanum genus perdidit: *Invidiâ enim diaboli mors in orbem terrarum introiit*, Sap. 2, v. 4, ideoque eum homicidam ab initio fuisse Christus dicit, Joan. 8, v. 44. Non dixit autem S. Joannes: Ab initio diabolus peccavit, sed *peccat*, quia superbiam suam et invidiam hucusque et semper continuat, obstinatus in malo, sicut angeli boni confirmati in bono. Et quidem sic peccat continuò diabolus, ceterique demones, ut omnia ad finem superbiam suæ referant; ideoque mortaliter semper peccant, nunquàm venialiter tantum, ut docet S. Thomas, 1-2, quest. 89, art. 4; unde licet diabolus naturaliter Deum diligat ut conservatorem, ait Thomas Anglicus, voluntas tamen ejus actum illum refert ad suam utilitatem, atque ita motum quem natura inchoat, voluntas deformat. *IS MOX*, propter hoc autem, APPARUIT FILIUS DEI, indutus carne visibili, qui secundum divinitatem invisibilis erat, UT DISSOLVAT OPERA DIABOLI, ut merito sanguinis, et per infusionem gratiæ quæ ex illâ sanguinis effusione manat, aboleat peccata nostra, peccatorumque penas, et hominem totum secundum corpus et animam in vitam beatam reformet. Penæ tamen peccatorum non sunt propriè opera diaboli, licet sint effectus peccati, ait Hesselius, quos Deus propter peccata nobis infligit; nam in Christi carne mortali nullum propriè erat opus diaboli, etiamsi esset mortalitas corporalis, quæ ex peccato in nos dimanavit: Christus enim verè dicebat: *Veni princeps mundi hujus, et in me non habet quidquam*, Joan. 14, v. 30.

VERS. 9. — *OMNIS QUI NATUS EST EX DEO*, per gratiam quâ in filium Dei adoptatur; *PECCATUM NON FACIT*, secundum gratiam nempe, quâ ex Deo natus est, ut S. Augustinus, lib. 2, cap. 8, de peccatorum Meritis, et alibi exponit. *QUONIAM SEMEN IPSIUS*, quia gratiâ seu charitas per quam tanquàm semen Dei in filium Dei concipitur, formatur et nascitur; *IN EO MANET*, ei inhæret, et ex eo quasi concrescit, quatenus filius Dei est. Ex hoc loco fabricat Calvinus falsum suum dogma, quod qui semel justificatus est, non possit peccare mortaliter, quia semen quo justificatus est, inquit, est omninò incorruptibile; unde in Davide adulterante, ait, latebat carbo vivus sub cineribus. Sed gravissimè errat: nam quolibet peccato mortali mors animæ inducitur, quæ illud semen et totam vitam spiritualem extinguunt; peccavit autem mortaliter David, ut ipse etiam sæpius in Scripturâ faictur. Deinde qui à fide apostatant, ut Hymæus et Philetus, 2 ad Timoth. 2, vers. 18, et nunquàm ad fidem redeunt, nihil spiritualis vitæ retinere dici possunt. *ET NON POTEST PECCARE*, scilicet per legem mentis, hoc est, per charitatem, quæ Dei semen est, ait ex disciplinâ sui præceptoris Augustini S. Prosper, Epist. ad Demetriadem; *charitas enim, inquit, operit multitudinem peccatorum*, sine quâ nullum bonum esse potest, per quam deletur omne peccatum. Potest ergo peccare filius Dei potentia nature, sed non potest potentia habiitæ gratiæ, inquit Thomas Anglicus, perinde ac si diceretur: *Bonus scriptor non potest malè scribere. QUONIAM EX*

DEO NATUS EST, quia gratiâ ista quæ ex Deo natus, et filius Dei constitutus est, non potest esse principium et causa peccati. Potest tamen justus semem istud amittere, adeoque falsissimum est quod ait hic Calvinus, S. Joannem clarè affirmare quod Spiritus sanctus gratiam suam in nobis ad extremum usque ita prosequatur, ut ad vitæ novitatem inflexibilis perseverantia accedat. Sicut ergo S. Paulus in eodem homine duplicem quasi hominem, unum exteriorem, alterum interiorem considerat, quorum unus secundum legem peccati per concupiscentiam carnis, alius secundum legem mentis per gratiam operatur et concupiscit, ad Roman. 7, ita hic S. Joannes eos inter se ita distinguit, ut homo interior natus ex Deo per gratiam semen in ipso manens peccare non possit, secundum inclinationem formæ illius, et quia animæ supernaturalis, quâ in esse filii Dei constituitur, et divine nature consors efficitur, 2 Petri 1, v. 4, secundum verò hominem exteriorem, quo filii Adam et sæculi nascimur, prohi scilicet et præcipites in omne malum, peccare possit; ideoque, *si dixerimus quoniam peccatum secundum istum hominem non habemus, veritas in nobis non est*, I Joan. 1, v. 8. S. Hieronymus tamen confortat ad id quod vers. 6 ex ipso diximus exponit: *Non potest peccare*, scilicet mortaliter, et quādiū semen gratiæ sanctificantis in eo manet, in sensu composito, quia eo instanti quo peccat, semen illud, nativitas et filiatio divina evanescent; quem sensum tanquàm faciliorem Hesselius, Estius et pluriim recitiores sequuntur. Sed sensus S. Augustini et Prosperi aliorum et probabilior videtur; nam S. Joannes intendit probare excellentiam divini gratiæ, quâ filii Dei adoptivi, non obstantibus miseris presentis vitæ, constituntur; quod illa omnis boni in nobis, et nullius mali sit fons et principium; et hoc contra Nicolaitas et primos filios Ecclesiæ hæreticos, ut advertit Cajetanus, qui dicebant fornicationes et voluptates carnales filiis Dei esse licitas, et hanc licentiam ex libertate christianâ, et ex gratiâ filiorum Dei promanare.

VERS. 10. — *IS MOX*, ex hoc signo, quod alii non possint peccare, alii possint peccare, MANIFESTI SUNT, manifestantur et dignoscuntur, sicuti causæ per effectus certâ aut probabilî conjecturâ dignoscuntur, FILII DEI, ET FILII DIABOLI; nam filii Dei ex inclinatione gratiæ et charitatis per Spiritum sanctum diffuse in cordibus suis exterius operantur: *Quicumque enim Spiritus Dei agitur, et sunt filii Dei*, ad Rom. 8, vers. 14. Filii autem diaboli spiritu diabolico et ex inclinatione concupiscentiæ, quæ à patre suo diabolo habent, concupiscunt et opera sua externa faciunt; loquitur enim de operibus externis, ex quibus homines colligere possint an Dei an diaboli spiritu quis agatur. Quia verò concupiscentiâ etiam in justis manet, et secundum eam aliquando scilicet operantur ut saltem venialiter peccent, eatenus et docendum quid filii sæculi et diaboli dici possunt, ut docet S. Augustinus: *Proficimus in renovationem instantem vitam, inquit, per quod filii Dei sumus, et verè nos peccare omninò non possumus, donec totum in hoc transmutemur*

tor, etiam illud per quod adhuc filii seculi sumus; per hoc enim et peccare adhuc possumus, lib. 2, cap. 8, de peccat. Merit. Simili modo et peccatores dñm bene operantur, et per gratiam actualem ad perfectam iustitiam se disponunt, sunt filii Dei secundum quid; absolute tamen et famosè soli iusti iustitià perfectà et sanctificante, dicuntur filii Dei; sicuti soli iniusti ac peccatores sunt absolute filii diaboli; et hoc secundum presentis temporis iustitiam et iniustitiam, quæ per dilectionem Dei, aut cupiditatem seculi foris se manifestat. Aliàs sæpè in Scripturâ filii Dei et filii diaboli vocantur, secundum æternam predestinationem aut reprobationem, qualiscumque sūt in presentis tempore eorum status, ut v. 1, ex S. Augustino notavimus. OMNIS QUI NON EST Iustus, scilicet iustitiâ operum; unde Græcè: *Omnis non faciens iustitiam*, seu qui non exercet opera iustitiæ quando debet et tenetur, ac proinde peccat omissionis, non est ex Deo, eatenus non est spiritualiter natus ex Deo, nec Dei filius: imò est ex diabolo: *Qui enim facit peccatum, ex diabolo est*, supra, v. 8: nam censetur facere peccatum, qui bonum non facit quando facere debet; ET QUI NON DILIGIT FRATREM SUUM, et evidentissimè non est ex Deo ille qui proximum suum ejusdem nature communionem fratrem verâ spirituali charitate non diligit; per charitatem enim cordibus nostris infusus ex Deo nascimur, et filii Dei constituimur: hanc autem non habet qui fratrem non diligit. *Sola ergo dilectio*, inquit Augustinus, *inter filios Dei et filios diaboli discernit. Unde quidquid vis habes, charitatem solum non habes, nihil tibi prodest: alia si non habes, hanc habe, et implesti legem; qui enim diligit proximum, legem implevit, et plenitudo legis est dilectio*, ad Rom. 15, v. 8 et 10.

VERS. 11. — QUONIAM HEC EST ANNUNTIATIO; quia hæc res per nos apostolos annuntiata et predicata, QUAM AUDISTIS AB INITIO, quam statim à principio vestræ conversionis audivistis prædicari à nobis, tanquam mandatum præcipuum religionis: *Hoc est præceptum meum*, etc., Joannis 15, v. 12; ET DILIGATIS ALIUTREM, ut vos invicem dilectione spirituali diligatis. In dilectione autem proximi, etiam Dei dilectio includitur: nam dilectio proximi debet esse propter Deum magis dilectum.

VERS. 12. — NON Sicut CAÏN, non gerentes vos ad instar CAÏNI, qui ex maligno erat, qui secundum animi perversitatem ex diabolo natus, et diaboli filius erat. Vox maligno est hic masculini generis, et Græcæ *κακός* ei respondens significat nequam, malum, aut malignum, quod epithetum solet per excellentiam diabolo tribui. ET OCCIDIT FRATREM SUUM, Genes. 4, v. 8. Et ut ostendat CAÏNUM in isto homicidio fuisse ex diabolo, diabolique filium, interrogat: ET PROPTER Quid OCCIDIT EUM? Quænam fuit causa impulsiva occidendi eum respondet: QUONIAM OPERA EIUS MALICIA ERANT: mala et Deo displicentia erant, ac operibus fratris dissimilia: et ex istâ dissimilitudine orta est invidia quæ impulit eum ad homicidium. Unicum verò opus CAÏNI malum narratur

Genes. 4, v. 5, nempe quòd obtulerit Deo sacrificium de fructibus terræ, ad quod Deus non respexit: unde colligitur opus illud externum, licet secundum se bonum, à voluntate tamen interiori malâ, quòd offerebatur, contaminatum fuisse; ideoque Deus prius dicitur non respexisse ad CAÏN, avertens scilicet oculos prius ab interiori ejus malitiâ, et deinde non respexisse ad ejus munera, Genes. 4, v. 5. FRATRES ATTEM EIUS IUSTA. Unicum etiam opus ABELIS justum et Deo placitum Scriptura narrat, nempe sacrificium de primogenitiis gregis sui et devotè Deo mente obtulit; ideoque Deus ad eum et ad munera ejus respexit, Genes. 4, v. 4. Hæc quoque ABELIS in Deum charitas in opere externo relucebat, cum non de vilioribus, sed de primogenitiis ovium factibus, et de adipibus pinguisimisque Deo offerret: cum interim è contra nihil simile de CAÏNI muneribus narrando, Scriptura tacite innuat vilissimum potius fructuum partem sacrificasse, mentemque à Deo aversam istâ munerum vilitate ostendisse. Quod aperte etiam S. Paulus significat, cum ait: *Fide Abel plurimum* (Græcè *πλεον*, seu *excellentiorem*) *quam Cain hostiam obtulisse Deo*, ad Hebr. 11, v. 4. Cognovit autem CAÏN sacrificium fratris placuisse, suum verò displicuisse Deo, igne fortè cœlestis missio qui holocaustum ABELIS consumpsit, ut traditio Hebræorum, et Theodotionis versio significat; vertit enim Theodotus: *Inflamavit Dominus super Abel et super munera ejus*. Simili miraculo Deus, Levit. 9, v. ult., sacrificium Aaronis; Judic. 6, v. 31, sacrificium Gedeonis; 2 Paralip. 7, v. 1, sacrificium Salomonis; 3 Reg. 18, v. 38, sacrificium Elie inflamavit; ut acceptum sibi esse ostenderet. Quia ergo tali signo CAÏN sacrificium fratris sui justum et Deo gratum esse cognovit, invidit ei, et concepto ex invidiâ odio cedem ejus machinari cepit. Ab istis autem duobus fratribus caperunt nascendo et moriendo procurere duæ civitates, ait August., lib. 15, cap. 1, de Civit., una diaboli, altera Dei; una reprobatorum, altera electorum; una terrestris, altera cœlestis. Unde CAÏN quasi primus civitatis terrestris conditor dicitur civitatem ædificasse, Gen. 4, v. 17, non autem Abel, quia peregrinus erat in terris, civitas verò ejus et conversatio in cœlis.

VERS. 13. — NOLITE MIRARI, FRATRES, tanquam ad rem novam aut insolitam, cum exemplum tam antiquum in duobus illis primis fratribus habeamus, si ovis vos mundos; si mundi dilectores vos ab amore mundi separatos; et cœlestibus desideris intentos, oderunt, ait Beda. Sicut enim morum similitudo amicitiam conciliat, ita dissimilitudo odium et aversionem parit; qui enim per novam vitam exeunt de mundo, opera mundanorum damnare videntur tanquam mala; unde mundani irascuntur, aut derident: hinc Christus: *Si de mundo fuissetis, mundus quod sumum erit diligeret, sed quia elegi vos de mundo, propterea odit vos mundus*, Joan. 15, v. 19. Propterea ab initio secuti ad finem civitas mundi civitatem Dei persequitur et odit. Alii

quando tamen quidam mali vitam religiosam piorum laudant: imò similes illi esse exoptant, sed non in quantum mali et mandanti sunt, ait Carthusianus, sed quatenus adhuc aliquid boni et spiritualitatis habent.

VERS. 14. — Nos sanctos, nos fideles iusti, quales nos omnes esse in Domino confido; ex principiis fidei argumentando probabilissimè cognoscimus, atque ideo consolari nos oportet inter persecutiones et odia amatorum mundi; QUONIAM TRANSLATI SUMUS, quòd per gratiam Christi portantis nos, non viribus nostris, translati sumus, DE MORTE AD VITAM, de morte peccati ad gratiæ vitam, et consequenter à statu mortis æternæ ad æternæ vite statum; QUONIAM DILIGIMUS FRATRES, quia charitatem fraternam exercemus erga omnes homines, qui unius nature communionem ab eodem Patre Deo, aut à primo parente Adamo sunt fratres. Dat ergo signum unde singuli conjectare possint, an sint iusti et translati de morte ad vitam: si nempe spirituali charitate diligant fratres propter Deum super fratres et super omnia dilectum; talis enim dilectio solam est justorum et filiorum Dei. Verùm quia nemo potest omninò certus esse se talem dilectionem habere, ideo fallitur hic iterum Catharinus, qui inculcat nos posse certos esse de nostrâ iustitiâ absque speciali revelatione, cujus oppositum docet Trident., ut adhuc notavimus supra ad vers. 1. Nec omninòdam securitatem unicuique pronittit S. Augustinus, quando hic ait: *Redeat unusquisque ad cor suum; si ibi invenit charitatem fraternam, securus sit: quia transit à morte ad vitam, et jam in dexterâ est*. Et ne tamen propter miseriam hujus vite, quibus gloria nostra futura absconditur, incipiamus diffidere: eleganter Augustinus gratiam, quæ est semen gloriæ, radici arboris hiemalis comparat. *Viget enim, inquit, sed adhuc in hieme: viget radix, sed quasi aridi sunt rami. Intus est medulla quæ viget; intus sunt folia arborum, intus fructus, sed æstatem expectant. Qui non diligit. Græcè addit fratrem, id est, qui verò fratres suos propter Deum non diligit actu vel habitu: sicut enim dicitur scire qui scientiæ habitum habet, licet non utatur, ita dicitur dillegere qui dilectione habituali præditus est, etsi forte dormiat. MASET IN MORTE, non est translatus de morte ad vitam, sed adhuc hæret sub termino à quo hujus translationis, sine charitate et Deo, qui est anima vita; vita enim carnis, ait Glossa, est anima, vita animæ Deus: charitas verò animam Deo conjungit: unde qui caret charitate caret vitâ animæ; ideoque spiritualiter mortuus est. Charitatem verò habitalem Scripture et Patres passim usurpant pro gratiâ sanctificante, quia sive charitas à gratiâ illâ distinguatur, ut censet D. Thomas, sive non, ubique tamen est charitas, ibidem et gratia sanctificans, et contra: ideoque propter inseparabilem illum nexum una pro alterâ usurpatur.*

VERS. 15. — OMNIS QUI ODIT FRATREM SUUM, aversando hominem ipsam, non solum hominis qualitatem, NOVICIDA EST, affectu interno, licet nondum in eum extendat manus; qui enim hominem odit, perisse

eum cupit, ait S. Hieronymus; sicut enim qui odit divitem, divitias ejus perire desiderat, inquit Caletanus, ita qui hominem odit, vitam quæ homo constat perire cupit. Hoc autem pronuntiat S. Joannes adversus eos qui odium fratrem parvi pendebant, modò homicidium aut noxa externa proximo non inferretur: veluti Christus ad Pharisæos peccata merè interna non magni aestimantes ait: *Qui viderit mulierem ad concupiscendam eam, jam mœchatus est eam in corde suo*, Matth. 5, v. 28. Unde sicuti Christus loquitur de perfecto in mœchiam consensu, ita hic S. Joannes de perfecto et consummato fraterno odio. Tale est odium de quo S. Augustinus, epist. 109 ad religiosos quibus regulam scribit: *Lites, inquit, nullas habeatis, ut quàm celeritè finiat, ne ira crescat in odium, et trabem faciat de festuca, et animam faciat homicidam*. ET SCITIS, per scientiam fidei, QUONIAM OMNIS NOVICIDA, sive homicidium sit tantum internâ voluntate conceptum et partum, vim opere externo consummatum, NON HABET VITAM ÆTERNAM, gratiam sanctificantem, quæ est vite æternæ semen, ex quo illa infallibiliter germinabitur, si relinquatur usque ad vitam hujus mortalitatis finem; IN SEMETIPSO MANENTEM, sibi inharrentem, et sicuti semen sub terra sù deorsum; unde sequitur eum qui odit fratrem suum, illo semine et omni jure ad possidendam vitam æternam esse vacuum.

VERS. 16. — In hoc, per hoc autem, COGNOVIMUS CHARITATEM DEI, magnam et admirabilem charitatem quæ Christus Deus dilexit nos; quia ILE ANIMAM SUAM, vitam suam corporalem; sæpè enim in Scripturâ anima non formam hominis immoralem, sed ipsam animationem seu vitam corporis significat, ut: *Penerunt animas hominum multas*, 1 Machab. 9, v. 2; et: *Animam illius serva*, Job. 2, v. 6; pro nobis, Patri suo reconciliandis, rosurt, voluntariè tradidit in mortem ab aliis inferendam. Et quia mors in Christo non erat poena peccati, ut docet Augustinus, lib. 4, cap. 15, de Trinit., anima ab ipso invito auferri non poterat, sicut auferitur à nobis: ideoque posuit animam suam modo quodam peculiari, quia voluit, quando voluit, et quomodo voluit, ut ibidem ait Augustinus: unde et Christus ipse dicit: *Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam à meipso*, etc., Joan. 10, v. 18. ET NOS DERELIQUIMUS, exemplo capitis nostri, à quo non tantum habemus adiutorium, sed etiam exemplum, inquit, Augustinus, PRO FRATRIBUS, pro salute spirituali proximorum nostrorum quorundamque, ANIMAS POSERE, vitas nostras corporales morti exponere, quotiescumque ordo charitatis id postulat. Pastores autem, quibus ex officio incumbit pascere oves, strictius quam alii, et non tantum ex charitate, sed etiam ex justitiâ ad hoc tenentur: unde S. Augustinus consultus ab Honorato, epistolâ 180, an pastores in persecutione, ut se futuris temporibus servent, non possint sequi præceptum vel permissionem Christi, *cum persequantur vos in civitate istâ, fugite in aliam*, Matth. 10, vers. 25, post longam disputationem concidit: *Quicumque isto modo fugit, ut Ecclesiam necessarium mini-*

sterium illo fugiente non desit, facit quod Dominus illo loco præcepit sive permisit; qui autem sic fugit ut gregi Christi ea quibus spiritaliter vivit, alimenta subtrahantur, mercenarius est, qui videt lupum venientem et fugit. Ad exempla autem Pauli qui fugit Damasco, emissus a fratribus in sportâ, 2 ad Corinthios 11, versu ultimo, et S. Athanasii toties persecutionem Ariariorum fugientis, respondet S. Augustinus, non desuisse alios ministros illi civitatibus, unde illi effugiebant. Qui verò non sunt pastores, non tenentur ex charitate vitam exponere, nisi ubi salus aeterna proximi extremo periculo periclitatur; si tamen faciant extra tale periculum, ut si religiosus vel quilibet non pastor pestiferis cum periculo vite suae sacramenta administret, optimè faciunt, et ad perfectionem charitatis hoc perinet, ait S. Thomas, 2-2, questione 26, art. 5.

VERS. 17. — QUI HABERIT, Græcè: *Qui verò habuerit*. Argumentatur enim à majori ad minus: Si debemus aliquando animas impendere pro fratribus, ergo etiam facultates nostras, quando fratres indigent. SUBSTANTIAM REUS MENDI, facultates quas hic mundus ad victum, amictum et vite sustentationem suppeditat; vox Græca, quam interpres substantiam vertit, proprie significat vitam; sed sæpè usurpatur pro facultatibus, quibus vita omnia essent sustentatur; ideòque, substantiam hic verit, alibi autem victum, Marc. 12, vers. ult. ET VIDERIT FRATREM SUUM, adeoque indigentia ejus conscius est, NECESSITATEM HABERE, indigentiam extremam aut gravem. Debet autem certò aut probabiliter de necessitate proximi constare antequam quis ad dandam elemosynam obligetur; quod Christus indicavit exemplo Lazari et divitis epulonis, Luca 16; tam enim frequens circa fores, et tam nota erat familie epulonis paupertas et miseria Lazari, ut canibus lingentibus ulcera ejus notus esset, nec oblatrarent, ut ingeniosè advertit Hesselius. ET CLAUSERIT VISCERA SUA, cor suum, ab eo, fratre suo, affectum misericordiae suspendendo, ne in eum effluat, quod duri et avari facere solent; QUOMO DO CHARITAS DEI, quæ non tantum fratrem, sed Deum etiam diligere debet; est enim eadem charitas quæ Deus diligitur propter se, et frater propter Deum; MANET IN EO, residere potest in tam duro et clauso corde? Profectò non manet, sed extincta est; unde, quia charitas est vita anime, mortua est talis anima; ideòque à posteriori colligitur eum peccare mortaliter, qui habet quod tribuat, nec tribuit fratri extremè aut graviter indigenti. Nam in quibusdam solum casibus hoc verum est: primò si frater sit in extremâ necessitate, et fame tandem moriturus nisi ei subvenias, et tu habeas superflua ad vitam, id est, si tu aut illi quorum curam geris, non sint in pari extremâ necessitate; secundo sub peccato mortali obligaris tribuere elemosynam si habeas superflua ad statum tuum, et proximus sit in gravi licet non extremâ necessitate, nec alius appareat in promptu qui ei subveniat, inquit S. Thomas, 2-2, quæst. 32, art. 5, ad tertium; tertio divites qui habent superflua vitæ et

statu, tenentur etiam in communes necessitates pauperum elemosynas tempore et loco largiri; alius peccat mortaliter, ut plurimi et doctissimi scholastici, 2-2, questione 32, ex Scripturâ et Patribus docent; de talibus enim etiam divitibus, non tantum de illis qui in extremâ aut gravi necessitate proximo ex superfluis succurrere negligunt, loquitur Christus: *Esurivi enim, et non dedistis mihi manducare*, Matth. 25, vers. 42. Obligatio autem ista dandi elemosynam oritur ex duobus simul capitibus, quæ tangit hic S. Joannes, nempe ex substantiâ hujus mundi quam dives possidet, et ex fratris necessitate; unde etiam obligatio tantò utrinque crescit, quantò vel substantia divitis, vel necessitas pauperis major fuerit. Obligatio tamen quæ divites tenentur superflua vitæ et statu etiam in communes necessitates his aut illis pauperibus elargiri, oritur non principaliter ex necessitate pauperum communium, quæ tam gravis non est, sed ratione superfluatorum honorum quæ dives habet; hæc enim ex naturali jure debentur pauperum sustentationi, ut S. Thomas, 2-2, questione 66, art. 7, docet; secundum enim naturalem ordinem à divinâ providentiâ institutum, inquit, res inferiores ordinatæ sunt ut per eas hominum necessitatibus subveniantur; unde cum olim omnia essent communia, gentes censentur eâ conditione in divisionem bonorum consensisse ut egenis subveniretur ab his qui plura haberent quam ad vitam et statum necessaria essent, ut latè ex S. Basilio, Ambrosio et aliis Patribus probat Valentia, tomo 5, disputa. 5, questione 9, puncto 4. Et reverà Scripture sacre et sancti Patres videntur gravem admodum obligationem ad eroganda superflua divitibus imponere: *Divitibus hujus sæculi præcipè facillè tribuere*, etc., 1 ad Timoth. 6, vers. 19; unde Christus: *Ve vobis divitibus!* Luca 6, v. 24; et de divite qui retinet superflua dicit: *Facilius est camelum ingredi per foramen acis*, etc., Luca 18, vers. 25. Hinc S. Augustinus, in psalm. 147: *Ex eo quod Deus tibi dedit, tolle quod sufficit, cetera quæ superflua jacent, aliorum sunt necessaria; adde quæ res alienas possideri cum superflua retinentur, quia scilicet ex præcepto debent aliis distribui*. Unde patet quàm meriti moneat Hesselius raros esse in mundo qui in pauperes sint tam liberales quam debent esse. Sed pastoribus et ecclesiasticis præcipuè incumbit hæc obligatio, qui ideò proventus ultra vitæ et statu necessitates plerumque habent, ut patres pauperum esse possint. Pauci tamen quidam doctores, subtilitè ingenii et terrenis hominum affectibus indulgentes, obligationem istam aliquantulum relaxant. Sed quod diximus est via arcta et scientia sanctorum, quam sacra Scriptura, sacri canones et sancti Patres nos docent; nec eam mirabitur qui cogitaverit nos esse advenas et peregrinos in hoc mundo, quibus præceptum est non diligere mundum, sed affectu supra mundum esse, et in cælis conversari. Quia tamen multi sunt pauperes, nec potest ex eadem re omnibus subveniri, non est necesse cuiilibet petenti elemosynam dare, sed prudentiæ unicujusque committitur propriarum

rerum dispensatio, ait S. Thomas, 2-2, quæst. 66, art. 7.

VERS. 18. — FILII MEI; omnes ex affectu paterno sic vocat, non solos ætate aut fide imbecilles, ut quidam non benè interpretantur; non DILIGAMUS VERBO, tantum, dando verba pro rebus, ut: *Deus vos adjuvet, ite in pace, calefacimini*, etc., Jacob. 2, v. 16. NEQUE LIXTA, blandâ solommodo loquelâ, quæ miseris et infortunis proximorum nos compati simulamus. SED OPERE, ostendendo exhibitione operis dilectionem cordis, ET VERITATE, verâ, non simulatâ dilectione. Verbum operi, linguam veritati opponit, significans veram cordis dilectionem non tantum verba et folia, sed misericordie opera et fructus parere, nec lingue blandiloquentiam veræ charitatis fraternæ signum esse. Quamvis autem ad veram dilectionem necesse sit ut loco ac tempore opera misericordie pariat, hoc tamen non sufficit, nisi etiam puritas intentionis accedat; nam multi jactantia causa multa tribuant, ait Augustinus, non querentes nisi gloriam popularem, plenam ventis, nullâ stabilitate solidatam.

VERS. 19. — IN CONSPPECTU EJUS, Græcè, *coram ipso*; unde particula *ejus* in nostro textu est masculini generis; oportebat autem dicere, *coram ipso*; sed S. Joannes respexit ad rem significatam, seu ad Christum, qui est veritas, non ad vocem veritas, quæ etiam apud Græcos est feminini generis. STADEBIMUS CORDA NOSTRA, persuadebimus cordibus, sive conscientiis nostris, ut omnes remorsus et inquietudines compescant, tranquillaque et securâ sint, non tantum coram hominibus, qui intima aliorum non vident, sed coram Deo, cordium inspectore; unde vera, non tantum apparens erit hæc tranquillitas cordis, nata ex cognitione quæ post cordis coram Deo et veritate examen existimamus nos diligere fratres opere et veritate; et proinde nos esse ex veritate, ac justos coram Deo. Verbum *suadere* sumitur hic pro persuadere et contentum reddere, quomodo Matth. ult., v. 14, quod verbum quia apud Græcos, regit accusativum, interpres Græcam phrasim hic retinuit, quamvis apud Mattheum Latinâ phrasi accusativum Græcum in dativum mutaverit.

VERS. 20. — QUONIAM SI REPREHENDERIT NOS CONNOSTRUM, quia è contrario si conscientia cordis nostri non persuasa et placata, sed inquieta remorderit et condemnaverit nos, tanquam qui verbo et lingua, non opere et veritate proximos diligamus. Probat à contrario quod examen et persuasio tranquillitasque conscientie bonæ fieri debeat coram Deo et veritate, quia si tantum coram hominibus, et interim conscientia cordis nostri nos remorderet, non poterimus latere Deum, qui nequidem conscientiam cordis nostri latere possimus. MAJOR EST DEUS; profectò Deus et immensitate præsentia, et acuminè intelligentiæ, et

potentiâ castigandi, major est, corde nostro, tantillo membro tam cæco, ad cognoscendum internos animi affectus, tam imbecilli ad castigandum conscientia moribus et flagellis; ET NOVIT OMNIA, quæcumque etiam latent in abditissimis conscientiarum nostrarum latebris. Cùm ergo tam acutus ad noscendum, et tam potens ad castigandum sit Deus, merito oculum ejus et manum metere debemus, si per hypocrisis lingua fratrem dilectionem præferat, quam in veritate cor non gestat.

VERS. 21. — CHARISSIMI, SI COR NOSTRUM, post examen, quo ante conspectum Dei et veritatis illud interrogavimus, non reprehenderit nos, sed responderit nobis non esse fictam, sed germanam nostram dilectionem, quæ nullum emolumentum expectamus à fratre, nisi salutem ejus, inquit Augustinus, nec ullius alterius criminis conscius se esse renuntiaverit. Hæc tamen responsio cordis et cognitio dilectionis ac puritatis ejus non est tam certa quam rursum hic contendit Catharinus, sed tantum probabilis; nam S. Paulus bene sibi conscius, 1 ad Cor. 4, v. 4, non audebat tamen certò judicare se esse fidelem dispensatorem, ait Hesselius: *Cor enim omnium inscrutabile, et quis cognoscat illud?* Jeremie 17, v. 9; FIDELIAM HABEMUS, libertatem quamdam loquendi intrepidam, ut vox Græca significat, cum fiducia et magnâ spe impetrandi quod petitur, quæ ex cordis et conscientie puritate nascitur. AD DEUM accedendi, et ab ipso postulandi quibus ad vitam æternam indigemus.

VERS. 22. — ET QUODQUID PETIERIMUS, modò hoc ad salutem nostram æternam pertineat; quidquid enim aliud petitur, nihil petitur, non quia nulla omnino res est, sed quia in tante rei comparatione nihil est, ait Augustinus, tractatu 402 in Evangelium Joannis. Quomodo etiam Apostolus, ad Galat. 6, vers. 5, dicit eum nihil esse qui se putat aliquid esse, quia in comparatione hominis spiritualis, qui scit se gratiâ Dei esse id quod est, quisquis vana presumit, nihil est, ait ibidem Augustinus. ACCIPIEMUS AB EO, tempore suo et loco, prout secundum ordinem à divinâ sapientiâ constitutum expedit nobis ad salutem; oratio enim justi certò est impetratoria, et omnes conditiones veræ orationis habeat: *Omnia quæcumque petieritis, etc.*, Matth. 21, vers. 22. Exaudiuntur tamen justî sæpè non ad voluntatem, sed ad salutem; sicut Paulus qui ter Dominum rogavit ut auferretur ab eo stimulus carnis, 2 ad Corinth. 12, vers. 8, cui Dominus respondit: *Virtus in infirmitate perficitur*, hoc est, ut vis auferri medicamentum quo ureris, inquit Augustinus; ego novi infirmitatem quæ gravaris; medicus secare vult, urere vult; tu vis revocare manus, sed ille vulneris sinum attendit, et scit quousque perveniat; non fit quod vis, sed fit quod tibi expedit. Contra impij aliquando exaudiuntur ad voluntatem, non ad salutem, ut Satan quod petit tentare Jobum, Job. 1, v. 11, et quando legio dæmonum petit ingredi gregem porcorum, Luca 8, vers. 52, quod concessit Dominus, inquit Augustinus, ut ostenderet diabolum in iis dominari qui vitam porcorum gerunt. QUONIAM MANDATA

eris custodibus; tales enim sunt amici Dei, qui omnia sibi salutaria impetrant, si credunt, si invocant, si secundum propositum vocati sint, ait Augustinus, cap. 20, de Perfectione justitiæ; unde patet S. Joannem loqui tantum de fidelibus et piis, qui soli, post diligens et coram Deo conscientie sue examen, concipiunt fiduciam rogandi Deum, et accipiunt quicquid petunt; non autem de hominibus execratis, quos durum et insensibile cor non reprehendit. Et EA QUÆ SUNT PLACITA, non coram hominibus tantum, quorum oculi sæpe falluntur sed coram eo, Deo, qui falli non potest. Falsum ergo est quod Calvinus et Beza docent, omnia opera nostra esse peccata, et quidem mortalia, quia in infiditiam, iniquitiam, majestatem venialiter tantum peccari nequit. Sed profecto opera nostra non essent placita coram Deo, si vel tenuissimam maculam peccati venialis deformata apparerent in oculis Dei et veritatis. Facientes, excitati et adjuti gratiæ efficaci Salvatoris, sine quâ nemo mandata ut oportet et coram Deo custodit; hæc enim gratia est charitas, quæ est mandatorum et legis plenitudo; nunquam enim coram Deo præceptum ullum impletur, nisi actu dilectionis quo propter ipsum aliquid facimus; debet enim Deus nobis placere, ut opera nostra ei placeant; breve enim præceptum est, ait Augustinus in psalm. 52: Ille placet Deo, qui placet Deo; unde Scriptura non præcipit nisi charitatem, ait idem lib. 5, cap. 10, Doctrinæ christianæ, quæ ex Deo est, ¶ Joan. 4, v. 7, non ex nobis. Nec tamen impossibilia nobis jubet Deus, sed jubendo monet et facere quod possis, et petere quod non possis, et adjuvat ut possis, sicut ex S. Augustino ait Tridentinum, sess. 6, cap. 11; omnia enim ista et facere et petere ut oportet possumus quidem, sed in eo qui nos confortat, ad Philip. 4, vers. 13, idèquæ in nullo gloriantur quando nostrum nihil est, ut ex S. Cypriano tam sæpe repetit et inculcat Augustinus.

VERS. 25. — ET HOC EST MANDATUM EUS, præcipuum et fundamentale mandatum Dei Patris, quo electos suos ad vitam æternam perducit; ET CREDEMUS IN NOMINE, in nomen: nam præpositio in cum ablativo casu, sæpe in Scripturâ ponitur loco in, cum accusativo, ut: *Mitto vos sicut oves in medio*, id est, in medium; *lapurum*, Matthæi 10, v. 16; *Filius Eius Jesu Christi*. Universa fides Trinitatis et Incarnationis hoc fidei præcepto continetur, ait Cajetanus: nam Christus est Filius Patris secundum divinitatem, et est Jesus, sive Salvator secundum humanitatem; in Patre autem et Filio intelligitur etiam Spiritus sanctus, qui est amor et nexus utriusque. In nomen verò Christi credere, est credere in Christum ipsum; nam Hebræi solent usurpare nomen pro re significatâ: *Non aliud nomen est sub celo in quo oportet nos salvos fieri*, Act. 4, v. 12. Differunt autem credere in Christum, credere Christo, et credere Christum, ut docet S. Thomas, 2-2, q. 2, art. 2; nam credere in Christum est credendo anare, credendo in eum ire, et ejus membris incorporari, ait S. Aug., tract. 20 in Evangelium Joannis; unde demones credunt Chri-

stum, sed non in Christum; et alibi: *Si quis fidem habet*, inquit, sine spe ac sine dilectione, Christum esse credit, non in Christum credit; nam credendo in Christum, venit in eum Christus, et homo unitur in eum, et membrum in corpore ejus efficitur; quod fieri non potest, nisi spes accedat et charitas; ¶ sermone 61, de Verbis Domini. Græcum tamen hodiè: *Ut credamus nomini Filii ejus*, etc.; sed OECUMENIUS ita explicat ut sit idem credere nomini, ac credere in nomine; et fortasse particula in excidit è textu Græco. ET DILIGAMUS ALTERUTRUM, nos invicem, sicut DEDIT MANDATUM NOBIS: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem*, etc., Joan. 13, v. 34, unde quia unica est charitas, quâ Deus et Christus propter se, deinde proximus propter Deum diligitur, idècirò S. Joannes hoc loco præceptum fidei in Christum, quæ charitatem Dei conjunctam habet, et præceptum charitatis proximi vocat in singulari numero, *mandatum*, tanquam unicum sit et singulare; fides enim Christi est veluti corpus, charitas Dei et proximi veluti anima, per quam animatur et operatur fides, ad Gal. 5, v. 6.

VERS. 24. — ET QUI SERVAT, sicut oportet ex dilectione charitatis, MANDATA EUS, Dei Patris, quæ sunt multa diversitate operis, sed unum in radice charitatis; quæ charitas ceterarum virtutum officis plenitudinem adjicit, dum ea propter Deum fieri imperat; idèquæ plenitudo legis dicitur dilectio, ad Rom. 13, v. 10. IN ILLO MANET, adhaeret ei per vinculum fidei et charitatis, tanquam amicus amico potentiori adjuvanti in bonis, protegenti in malis: *Adjutor et protector meus tu es*, psal. 59. ET IPSE IN EO, et vicissim ipse Deus Pater, et simul tota sanctissima Trinitas, eodem reciproco charitatis vinculo adhaeret illi homini tanquam amico infirmiori gratiæ influxu eum adjuvans, et speciali tutela eum protegens. In eumdem sensum res rediit si manere per inhabitare exponamus; nam in Deo habitat homo ut continueatur ne cadat, ait August. Deus in eo habitat ut contineatur; vicissim autem se inhabitant et qui continent et qui continentur. ET IN HOC, per hoc tanquam valde probabile signum, scimus, probabilissimam conjecturâ noscimus, QUONIAM MANET IN NOBIS, per charitatem et gratiam sanctificantem, DE SPIRITU; Græcè, *ex Spiritu*; scimus, inquam, ex Spiritu sancto, QUONIAM DEDIT NOBIS, quem in suis charismatibus et donis visibiliter aut invisibiliter in nos effudit; apostolis quidem et aliis multis fidelibus in principio Ecclesiæ, signis quibusdam visibilibus, cum dono linguarum, gratiâ sanctorum, etc., dabatur Spiritus sanctus; nunc verò quando Ecclesiæ signis exterioribus non amplius indiget, inquit Beda, quicumque credens in nomine Jesu Christi fraternam charitatem habet, Spiritui sancto in se manenti testimonium perhibet; hæc non tam evidens et certum, ut rectè Cartesianus, quam si Spiritus sanctus in linguis igneis aut aliis sensibilibus charismatum signis in eos caderet, sicut in primitivâ Ecclesiâ sæpe factum fuit. Sæpè tamen certissimum est Spiritum sanctum manere in nobis, hoc

est, in corpore Ecclesiæ sive in his aut illis Ecclesiæ membris, etiamsi de hoc aut isto in par-

CAPUT IV.

1. Charissimi, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sint; quoniam multi pseudoprophetae exierunt in mundum.
2. In hoc cognoscitur Spiritus Dei: Omnis spiritus qui confitetur Jesum Christum in carne venisse, ex Deo est.
3. Et omnis spiritus qui solvit Jesum, ex Deo non est, et hic est Antichristus, de quo audistis quoniam venit; et nunc jam in mundo est.
4. Vos ex Deo estis, filii; et vicistis eum, quoniam major est qui in vobis est, quam qui in mundo.
5. Ipsi de mundo sunt; ideò de mundo loquuntur, et mundus eos audit.
6. Nos ex Deo sumus: qui novit Deum, audit nos; in hoc cognoscimus Spiritum veritatis, et spiritum erroris.
7. Charissimi, diligamus nos invicem; quia charitas ex Deo est; et omnis qui diligit, ex Deo natus est, et cognoscit Deum.
8. Qui non diligit, non novit Deum; quoniam Deus charitas est.
9. In hoc apparuit charitas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.
10. In hoc est charitas; non quasi nos dilexerimus Deum, sed quoniam ipse prior dilexit nos, et misit Filium suum propitiationem pro peccatis nostris.
11. Charissimi, si sic Deus dilexit nos, et nos debemus alterutrum diligere.
12. Deum nemo vidit unquam. Si diligamus invicem, Deus in nobis manet, et charitas ejus in nobis perfecta est.
13. In hoc cognoscimus quoniam in eo manemus, et ipse in nobis; quoniam de Spiritu suo dedit nobis.
14. Et nos vidimus, et testificamur quoniam Pater misit Filium suum Salvatorem mundi.
15. Quisquis confessus fuerit quoniam Jesus est Filius Dei, Deus in eo manet, et ipse in Deo.
16. Et nos cognovimus, et credidimus charitati quam habet Deus in nobis. Deus charitas est; et qui manet in charitate, in Deo manet, et Deus in eo.
17. In hoc perfecta est charitas Dei nobiscum, ut fiduciam habeamus in die judicii, quia sicut ille est, et nos sumus in hoc mundo.
18. Timor non est in charitate; sed perfecta charitas foras mittit timorem, quoniam timor poenam habet; qui autem timet, non est perfectus in charitate.
19. Nos ergo diligamus Deum, quoniam Deus prior dilexit nos.
20. Si quis dixerit: Quoniam diligo Deum, et fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem videt, Deum, quem non videt, quomodo potest diligere?
21. Et hoc mandatum habemus a Deo, ut qui diligit Deum, diligit et fratrem suum.

ticulari sine divinâ revelatione certò scribi non possit.

CHAPITRE IV.

1. Mes bien-aimés, ne croyez pas à tout esprit; mais éprouvez si les esprits sont de Dieu: car plusieurs faux prophètes se sont élevés dans le monde.
2. Voici à quoi on reconnaît qu'un esprit est de Dieu: Tout esprit qui confesse que Jésus-Christ est venu avec une chair véritable, est de Dieu;
3. Et tout esprit qui détruit Jésus-Christ, celui-là n'est point de Dieu, et c'est là l'esprit de l'Antechrist, dont vous avez entendu dire qu'il doit venir; et il est déjà venu dans le monde.
4. Mes petits enfants, vous l'avez vaincu vous qui êtes de Dieu, parce que celui qui est en vous, est plus grand que celui qui est dans le monde.
5. Ils sont du monde: c'est pourquoi ils parlent le langage du monde; et le monde les écoute.
6. Mais pour nous, nous sommes de Dieu; et celui qui connaît Dieu, nous écoute: celui qui n'est point de Dieu, ne nous écoute point; c'est par-là que nous connaissons l'esprit de vérité et l'esprit d'erreur.
7. Mes bien-aimés, aimons-nous les uns les autres; car l'amour est de Dieu; et tout homme qui aime, est né de Dieu, et il connaît Dieu.
8. Celui qui n'aime point, ne connaît point Dieu, car Dieu est amour;
9. C'est en cela que Dieu a fait paraître son amour envers nous, en ce qu'il a envoyé son Fils unique dans le monde, afin que nous vivions par lui.
10. Et cet amour consiste en ce que ce n'est pas nous qui avons aimé Dieu, mais que c'est lui qui nous a aimés le premier, et qui a envoyé son Fils afin qu'il fût la victime de propitiation pour nos péchés.
11. Mes bien-aimés, si Dieu nous a aimés de cette sorte, nous devons aussi nous aimer les uns les autres.
12. Nul homme n'a jamais vu Dieu. Si néanmoins nous nous aimons les uns les autres, Dieu demeure en nous, et son amour est parfait en nous.
13. Ce qui nous fait connaître que nous demeurons en lui, et lui en nous, c'est qu'il nous a rendus participants de son Esprit;
14. Et nous avons vu et nous rendons témoignage que le Père a envoyé son Fils pour être Sauveur du monde.
15. Quiconque donc aura confessé que Jésus est le Fils de Dieu, Dieu demeure en lui, et lui en Dieu.
16. Et nous avons connu et eru l'amour que Dieu a pour nous. Dieu est amour; et ainsi quiconque demeure dans l'amour, demeure en Dieu, et Dieu demeure en lui.
17. Or, c'est en cela que consiste la perfection de notre amour envers Dieu, si nous sommes tels en ce monde que Jésus-Christ y a été, afin que nous ayons confiance au jour du jugement.
18. La crainte n'est point avec la charité; mais la charité parfaite chasse la crainte, parce que la crainte est accompagnée de peine; et celui qui craint n'est point parfait dans la charité.
19. Aimons donc Dieu, puisqu'il nous a aimés le premier.
20. Si quelqu'un dit: J'aime Dieu, et qu'il laisse son frère, c'est un menteur; car comment celui qui n'aime pas son frère qu'il voit, peut-il aimer Dieu qu'il ne voit pas?
21. Et c'est de Dieu même que nous avons reçu ce commandement, que celui qui aime Dieu aime aussi son frère.